

voor een doelmatiger contrôle, wat ook op het land mogelijk is door vereeniging van alle prutskasjes tot één flinke kas, met de noodige niet-geneeskundige en geneeskundige controleurs. Ik eisch niet, dat men ieder geld geeft op zijn eerlijk gezicht, maar als men iemand niet vertrouwt, is diens dokter de *allerlaatste*, wien men mag vragen, of hij betrouwbaar is.

De keuze tusschen beurs en geweten zullen wij ook na de afschaffing der ziekenbriefjes nog wel dikwijls genoeg onder de oogen moeten zien, om ons karakter te stevigen. Geen week gaat er om, dat wij geen voordeel zouden kunnen behalen, door anders te doen, dan naar onze overtuiging recht is. Maar daarom mogen, ja moeten wij toch onnoodige struikelblokken uit den weg ruimen. Dat is geheel iets anders, een groot voordeel af te wijzen, dat ons wordt aangeboden voor een ongeoorloofde daad, of dag in dag uit kleine schaden te lijden, het verlies van een paar buspatiënten, ter wille van het belang van een onbekende, die deze offers zonder vergoeding, zelfs zonder dank, niet van ons vraagt, maar stilzwijgend eischt en weigering niet zelden beantwoordt met onbeschrijfelijke gemeenheden. Wie met zijn inkomen op de grens van zijn begroting staat, is nog geen slecht mensch, omdat hij begint te wankelen tegenover dien knabbelenden achteruitgang. Laten wij toch de handen ineenslaan om den beginners dezen ontzenuwenden strijd te besparen. Groote beproevingen vrees ik voor hen niet, maar wel die ellendig kleine.

Damit ich bequem verbluten kann,
Gebt mir ein edles, weites Feld!

PINKHOF.

SPECIALISTEN EN ZIEKENFONDSEN.

Met leedwezen nam ik waar, dat in het rapport der commissie omtrent de verhouding van specialisten tot ziekenfondsen, waaruit overigens een frissche geest met ruime opvatting spreekt, elke aanwijzing over het verstrekken van physisch-therapeutische hulp aan ziekenfondspatiënten ontbreekt. Of dit is geschied om principieele redenen of om overwegingen van zuiver praktischen aard (physisch-therapeutische hulp is inderdaad zeer duur), is uit dit rapport niet op te maken. Het gaat hierbij niet om de vraag, één of ander specialisme in de reeks van de „gesanctioneerde” op te nemen; het gaat om de praktisch veel belangrijker vraag: het *recht* van den ziekenfondspatiënt, physisch-therapeutische hulp te verkrijgen.

Het is een bekend feit, dat tot nu toe in ons land de physisch-therapeutische hulp voor ziekenfondspatiënten inderdaad beschamend achterlijk is. Terwijl in de ons omringende landen in de laatste jaren op dit punt een belangrijke vooruitgang bestaat, was er bij ons te lande vrijwel volkomen stilstand, d. w. z. bijna alle gelegenheid tot verkrijgen van hulp in die richting bleef ontbreken en zal, als dit rapport ongewijzigd wordt aangenomen, blijven ontbreken. En dit laatste is veel erger, want dan geeft de Maatschappij aan het ontbreken van die hulp haar sanctie.

Het zou voor een commissie uit de Nederlandsche maatschappij tot bevordering der geneeskunst, die tot taak had „het ziekenfondswezen in den lande grondig te herzien”, niet misplaatst geweest zijn, indien zij althans een poging had gedaan in deze van goede wille zich te toonen en niet te wachten, totdat de overheid of de werklieden zelf bij de aanstaande wettelijke regeling dwingen tot herziening van boven aangeduiden zeer ouderwetschen toestand.

De Vereeniging voor physische therapie te Amsterdam geeft in de laatste 5 jaren elk jaar eenige duizenden guldens uit om althans eenigszins in goede hulp met physische agentien bij on- en minvermogenenden te voorzien; slechts enkele ziekenfondsen geven daarbij een zeer bescheiden bijdrage. Het is te voorzien, dat na dit rapport ook deze bijdragen nog zullen verminderen of ophouden.

Reculer pour mieux sauter?

De commissie is op het punt van physisch-therapeutische hulp voor ziekenfonds-patiënten als een sfinx; wij zullen afwachten.

Amsterdam, 13 April 1915.

J. VAN BREEMEN.

EEN OPMERKING.

De oproep in n°. 14 van dit *Tijdschrift*, om toch maar spoedig de „aan de C. O. verschuldigde bijdrage over 1914” te betalen, vestigt opnieuw de aandacht op de onbevredigende wijze, waarop de financieele zijde van het C. O.-vraagstuk is opgelost.

Waar toe toch is de C. O. opgericht? Om door onderlinge aaneensluiting er voor te waken, dat de Nederlandsche geneeskundigen bij eventueel in te dienen en aan te nemen ziekte wetten niet in het gedrang komen. Om het raderwerk eener dergelijke organisatie, met haar administratieven rompslomp, te drijven, is natuurlijk geld noodig. Het zou billijk zijn, dat, waar het hier geldt de belangen van *alle* Nederlandsche geneeskundigen, de middelen, noodig voor de behartiging dier belangen, door *alle* Nederlandsche geneeskundigen werden bijeengebracht. Niemand zou principieele bezwaren gehad kunnen hebben, indien dit bijv. geschied was in derf vorm eener verhooging der contributie van de Maatschappij, geldend voor alle leden dier Maatschappij, bijv. onder het hoofd: fonds voor de C. O.

Wat geschiedt echter? De geheele C. O.-papiermolen laat men drijven door hen, die het voorrecht genieten de moeitevolle, dikwijls weinig voldoening gevende, zeer zeker weinig lucratieve fondspraktijk uit te oefenen. Voor het belang van *allen* (of is het soms niet in het belang van *allen*, dat onze toekomstige ziekte wetten vereenigbaar zijn met de waarde en waardigheid van ons beroep) wordt hier beslag gelegd op de financiën van slechts een gedeelte.

Tiel, 7 April 1915.

J. DE HAAN.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

OHIO. — **Misdadige krankzinnigen.** Te Lima in Ohio is een nieuw gesticht geopend voor 600 misdadige krankzinnigen. Afzonderlijke zalen zullen worden bestemd voor hen, die aan alcohol of aan geneesmiddelen verslaafd zijn. De inrichting kost 2 miljoen dollars (*New-York med. Journ.*).

BERLIJN. — **De dood van prof. Cornet.** Weder hebben de met smetstof beladen luizen, die geduchte milliarden-reserve van Rusland, een slachtoffer gemaakt onder de eerste artsen van het Duitsche rijk. Na JOCHMANN en VON PROWAZEK is nu ook CORNET op 56-jarigen leeftijd aan vlektyphus bezweken. Reeds in 1890 trad hij als tuberculose-onderzoeker op den voorgrond, toen het tuberculine haar intrede deed. Sedert is hij steeds op dit gebied werkzaam geweest. SCHWALBE vraagt in de *Deutsche med. Wochenschr.*, of Duitschland wel verplicht is, zijn eigen artsen aan dit groote gevaar bloot te stellen, en of niet, zoo mogelijk, Russische geneeskundigen en verplegers met de behandeling hunner landgenooten moeten worden belast. Het is bekend, dat de vatbaarheid voor vlektyphus en het gevaar om aan deze ziekte te sterven bij de Russen veel geringer zijn dan bij de Duitschers, misschien door verworven onvatbaarheid.

— **Aan het graf der „tabloids”.** De sierlijke Engelsche tabletjes zijn uit de Duitsche therapie verdwenen. Wat de redeneeringen van de tegenstanders der spécia-